

Fimm orsøkir til kreppuna

Orsøkirnar til kreppuna í Føroyum eru sjálvandi fleiri. Erik Skak Nielsen hevði á fundinum í Keypmannahavn fimm persónlig boð uppá, hví Føroyar eru endaðar har tær eru:

Politikarar villeiða vanliga borgaran

Tað er gott at vera optimistur. Men tá ein politikari er optimistur uttan at byggja tað á realismu, er vandi á ferð.

Eitt rættiliga álvarsamt »taktiskt« mistak, føroyskir politikarar sambært Skak Nielsen gera, er at teir mála veruleikan ljósari fyri borgaranum, enn hann í veruleikanum er.

— Tað er skeivt av politikarunum at lata vanliga føroyska borgaran halda, at »støðan ikki er so ring kortini«. Tí hon er sera, sera álvarsom. Og um fólk ikki fær veru-

leikan at kenna, so skilja tey heldur ikki, at neyðugt er at gera djúptøk til tøk fyri at venda gongdini. Og so seta tey seg imóti tí.

— Og tað er so aftur, at politikarin ikki torir at gera tað, sum neyðugt er. — Tí er tað stórt spell, at leiðandi føroyskir politikarar ikki eru reellir og greiða fólk frá, hvussu støðan í veruleikanum er.

Stuðulin úr Danmark rurað okkum í svøvn

Hevur givið føroyingum avlagaða hugsan um búskap

At føroyingar hava fingið statsstuðul úr Danmark sær Skak Nielsen eisini sum eina orsök til støðuna.

— Politikararnir vistu, at 30% av samlaðu útreiðslunum komu »ókeypis« úr Danmark. Hetta var ein orsök til, at teir ikki hildu, at útreiðslur í milliónaklassanum var nakað

at tosa um. Hevði hesin stuðul ikki verið, er lítillivi um, at figgjaqliga ábygdarkenslan hevði verið størri.

— Men sum støðan er í dag, er ongin ivi um, at hesin stuðul er alneyðugur — og verður tað nøkur ár fram í tíðina, leggur hann afturat.

Meirilutasamgongur ikki altíð tað rætta

Samgonguskjalið fastleggur, men avmarkar eisini politikkin hjá eini samgongu

Tað hevur sambært Skak Nielsen ikki bara verið gott, at føroyskar samgongur altíð hava lagt seg eftir at hava meirilutan av lótingslimunum aftan fyri seg.

Hetta hevur nevniliga havt við sær, at flokkar eru gingnir saman í samstarv, sum ideologiskt standa sera langt frá hvørjum øðrum. — Bæði hvat viðvikur høgervinstra og loysing-sam-band spurningunum. Tí hevur verið neyðugt at gjørt eina rættiliga nágreiniliga arbeidsætlan fyri alt valskeiðið — samgonguskjalið.

Hesum er í sjálvum sær

onki galið við — men trupulleikin er, at samgonguskjalið onki sigur um hvat gerast skal, tá óvæntað mál stinga seg upp. Tá hava vit knappaliga tveir púra ólíkar flokkar, sum skulu taka støðu til eitt mál, sum teir onga avtalu hava um frammanundan. Úrslitið hevur so antin verið, at málið er als ikki loyst, ella at tað er loyst upp á kvamsvis.

— Tí hevði mangan verið betur, um samgongan var meira samd ideologiskt — hóast prisurin var, at hon ikki hevði meiriluta aftan fyri seg, sigur hann.

Lokalpolitikkur verið sera dýrur

Politikarar hava keypt sær atkvøður — og sent komandi ættarliðum rokningina

Skak Nielsen helt onki hava viljað knýtt samringt vera í, at føroyingar felagið meira saman, og

givið útjaðaraøkjunum livilikindi.

Men at lokalpolitikarar hava nýtt hetta í sínum atkvøðufiskari, helt hann litið um.

— Trýstið frá »lokal-lobbyismuni« hevur verið so stórt, at politikararnir hava ikki torað at staðið imóti. Teir hava ikki torað at skorið ígjøgnum, men hava eftirlíkað at gera bæði havnir, vegir og berghol allastaðni har »lokal-lobbyisman« hevur

Petur Andru Petersen, prestur, læt Erik Skak Nielsen eina lítla gávu sum takk fyri fyrilesturin

kravt tað. — Og prisurin — byrðan — er bara send framtíðini.

Sum eitt annað dømi um óhepan lokalpolitikk nevnr Skak Nielsen sjúkrakúsmálið.

— Ein loysn hevði kanska verið at broytt vallógina, so bert eitt valdømi var, heldur hann.

Vit kunnu ikki geva bankunum skyldina

Bankarnir eru privatar fyrirkøtur. Ongin kann lasta teir fyri at royna at fáa sum mest til sín sjálvs

Ein høvuðsorsøkin til verandi støðu er, at tað at kalla altíð hevur verið landskassin, sum hevur vágað nakað, tá privatar iløgur hava verið gjørdar. Bankarnir hava verið við, men hava ikki sett pening í vanda í sama mun. Og tá so donsku kredittfeløgini fóru at veita veldug lán, var hetta við til at halda tí »kunstiga hákonjunkturinum« uppi longur enn náttúrligt var — og avleiðignarnar gjørdu so mikið álvarsamari.

Men tá Skak Nielsen varð spurður hví Ráðgvandi Nevndin ikki hevur havt at bankunum fyri hetta í sínum frágreiðingum, segði hann:

— Bankarnir eru privatar fyrirkøtur. Teirra endamálið er at tjena pengar. Og hetta kann ongin lasta teir fyri at gera, so leingi tað er innan lógarinnar rammur! — Og at gera hesar rammur er ikki bankanna, men politikaranna uppgáva!

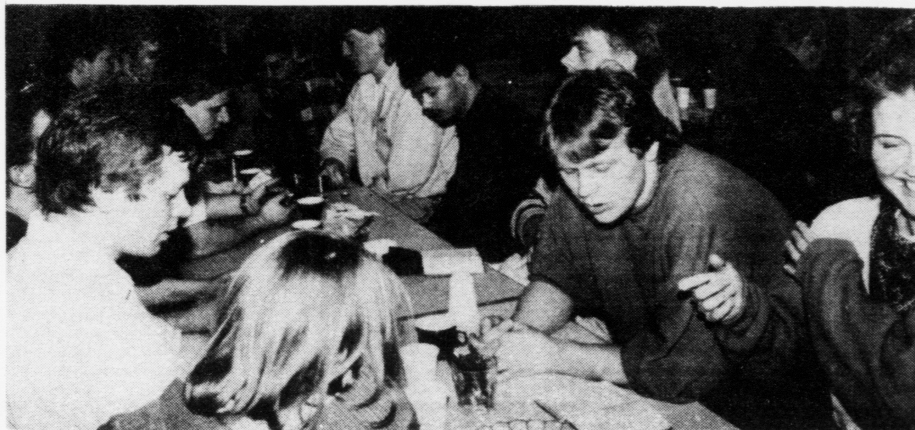
Ávaraðu landsstýrið

Viðvíkjandi kredittfelagslánunum greiddi hann frá, at Ráðgevanði Nevndin fleiri ferðir tosaði við landsstýrið um hetta, og visti á at útviklingurin var vandamikil.

— Landsstýrið hevði allar møguleikar fyri at steðga hesum lánunum — men har var ongin áhugi. Og tað kann ein ikki lasta kredittfeløgini fyri!

Karl Nolsøe segði eisini sína hjartans meining um føroyskan búskapar- og vinnuápolitikk á fundinum. Hann helt ikki at ein kundi tosa um vantandi moral á hesum okjum. »Har hevur ongin moralur verið yvirhøvur«, helt hann

Eindir 100 føroyingar vóru komnir saman í Samuelskirkjuni friggjakvöldið